

JŪSŲ VAIKAI SKAITMENINIAME PASAULYJE

PATARIMAI TĒVAMS

ASMENINĒ INFORMACIJA

Bet kokia informacija, kurią paskelbiame internete, jame lieka visą laiką ir yra visiems prieinama. Tai reiškia, kad labai svarbu nuodugnai išanalizuoti, ką jūs ir jūsų vaikai gali atskleisti internetinėje erdvėje. Turėtumėte padėti savo vaikams suprasti, kokiose situacijose jie galėtų pasidalinti privačiomis detalėmis, ir aptarti atvejus, kai nereikėtų viešinti jokios asmeninės informacijos.

1 TAPATYBĖS ATSKLEIDIMAS

Jūsų vaiko vardas, identifikacijos numeris, adresas, telefono numeris yra vertinga informacija internetiniams nusikaltėliams. Patarkite savo vaikams, kad tokią informaciją kaip telefono numerį ar adresą galima pasakyti tik patikimiems draugams. Tai apsaugotų vaikus nuo internetinių nusikaltėlių ir sumažintų pavojų tapti internetinio priekabiavimo aukomis.

2 BUVIMO VIETOS ATSKLEIDIMAS

Tinkamu metu ir tinkamoje vietoje pasikalbėkite su savo vaikais apie tai, kad nereikėtų viešinti informacijos apie savo buvimo vietą. Pasakykite, kad nereikia atskleisti ne tik savo adreso, bet ir informacijos apie tai, į kokią mokyklą jie eina ar kur sportuoja. Taip pat svarbu įspėti vaikus, kad jie neatskleistų detalių apie planuojamas keliones ar kada jų namai liks tušti. Atskleista tokia informacija gali būti puiki dovana vagims!

3 VIETOS NUSTATYMO PASLAUGOS

Vietos nustatymo paslaugos naudojami mobilųjų įrenginių teikiama informaciją apie geografinę vartotojo padėtį ir teikia informaciją apie šalia esančias paslaugas ir pramogas. Svarbu patikrinti visas aktyvias aplikacijas jūsų vaikų mobiliuosiuose telefonuose ir nuspręsti, ar jos turėtų būti aktyvios ar ne.

4 FINANSINĒ INFORMACIJA

Informuokite savo vaikus, kad bet kokia finansinė informacija, pavyzdžiui, banko sąskaitos numeris niekada neturėtų būti skelbiama internetinėje erdvėje.

5 SLAPTAŽODŽIAI

Įspėkite savo vaikus, kad dalindamiesi savo slaptažodžiais su kitais jie suteikia lengvą prieigą prie savo paskyros.

Slaptažodžių nepartartina atskleisti net ir geriems draugams.

6 SEKSUALINIO POBŪDŽIO ŽINUTĖS, NUORAUKOS AR VAIZDO ĮRAŠAI

Visi žinome, kad vaikai auga greitai ir patys pradeda tyrinėti savo seksualumą netgi anksčiau nei mes, tėvai, esame tam pasiruošę. Skatinkite savo vaikus nekurti ir nesidalinti seksualinio turinio nuotraukomis, vaizdo įrašais ar žinutėmis, susijusiomis su jai pačiais (ar kitais asmenimis), kadangi tokia medžiaga gali lengvai pasklisti internetinėje erdvėje ir bet kas visa tai gali pamatyti. Tai ne tik gali sugadinti jų reputaciją, bet ir pažeisti įstatymus.

7 „NEPATOGIOS“ NUOTRAUKOS AR VAIZDO ĮRAŠAI BEI SKAUDINANTYS IR ĮŽEIDŽIANTYS KOMENTARAI

Skatinkite savo vaikus gerai pagalvoti prieš skelbiant informaciją internetinėje erdvėje. Žmonių elgesys internetinėje erdvėje, taip pat ir jų skelbiama informacija, kuria jų internetinę reputaciją. Prisiminkite, kad tai, ką dabar skelbiate internetinėje erdvėje, liks visada. Kad vaikai išvengtų nusivylimų ateityje (universitete, darbe), patarkite jiems, kad geriausią būtų susikurti teigiamą reputaciją.

REIKIA DAUGIAU INFORMACIJOS?

Sužinokite daugiau tinklapyje:

www.saferinternet.org